

SCIENCE
PROBLEMS.UZ

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari

2-son (5-jild)
2025

SCIENCEPROBLEMS.UZ

**IJTIMOIIY-GUMANITAR FANLARNING
DOLZARB MUAMMOLARI**

№ 2 (5) – 2025

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

TOSHKENT-2025

BOSH MUHARRIR:

Isanova Feruza Tulqinovna

TAHRIR HAY'ATI:

07.00.00- TARIX FANLARI:

Yuldashev Anvar Ergashevich – tarix fanlari doktori, siyosiy fanlar nomzodi, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Mavlanov Uktam Maxmasabirovich – tarix fanlari doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Xazratkulov Abror – tarix fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti.

Tursunov Ravshan Normuratovich – tarix fanlari doktori, O'zbekiston Milliy Universiteti;

Xolikulov Axmadjon Boymahmatovich – tarix fanlari doktori, O'zbekiston Milliy Universiteti;

Gabrielyan Sofya Ivanovna – tarix fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston Milliy Universiteti.

Saidov Sarvar Atabullo o'g'li – katta ilmiy xodim, Imom Termiziy xalqaro ilmiy-tadqiqot markazi, ilmiy tadqiqotlar bo'limi.

08.00.00- IQTISODIYOT FANLARI:

Karlibayeva Raya Xojabayevna – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Nasirxodjayeva Dilafruz Sabitxanovna – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Ostonokulov Azamat Abdukarimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent moliya instituti;

Arabov Nurali Uralovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

Xudoyqulov Sadirdin Karimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Azizov Sherzod O'ktamovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Bojxona instituti;

Xojayev Azizxon Saidaloxonovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, Farg'ona politexnika instituti

Xolov Aktam Xatamovich – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Shadiyeva Dildora Xamidovna – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent v.b, Toshkent moliya instituti;

Shakarov Qulmat Ashirovich – iqtisodiyot fanlari

nomzodi, dotsent, Toshkent axborot texnologiyalari universiteti

09.00.00- FALSAFA FANLARI:

Hakimov Nazar Hakimovich – falsafa fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Yaxshilikov Jo'raboy – falsafa fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

G'aybullayev Otabek Muhammadiyevich – falsafa fanlari doktori, professor, Samarqand davlat chet tillar instituti;

Saidova Kamola Uskanbayevna – falsafa fanlari doktori, "Tashkent International University of Education" xalqaro universiteti;

Hoshimxonov Mo'min – falsafa fanlari doktori, dotsent, Jizzax pedagogika instituti;

O'roqova Oysuluv Jamoliddinovna – falsafa fanlari doktori, dotsent, Andijon davlat tibbiyot instituti, Ijtimoiy-gumanitar fanlar kafedrasini mudiri;

Nosirxodjayeva Gulnora Abdukaxxarovna – falsafa fanlari nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Turdiyev Bexruz Sobirovich – falsafa fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent, Buxoro davlat universiteti.

10.00.00- FILOLOGIYA FANLARI:

Axmedov Oybek Saporbayevich – filologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Ko'chimov Shuxrat Norqizilovich – filologiya fanlari doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hasanov Shavkat Ahadovich – filologiya fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

Baxronova Dilrabo Keldiyorovna – filologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Mirsanov G'aybullo Qulmurodovich – filologiya fanlari doktori, professor, Samarqand davlat chet tillar instituti;

Salaxutdinova Musharraf Isamutdinovna – filologiya fanlari nomzodi, dotsent, Samarqand davlat universiteti;

Kuchkarov Raxman Urmanovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent v/b, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Yunusov Mansur Abdullayevich – filologiya fanlari nomzodi, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Saidov Ulugbek Aripovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi.

12.00.00- YURIDIK FANLAR:

Axmedshayeva Mavlyuda Axatovna – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Muxitdinova Firyuza Abdurashidovna – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Esanova Zamira Normurotovna – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan yurist, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hamroqulov Bahodir Mamasharifovich – yuridik fanlar doktori, professor v.b., Jahon iqtisodiyoti va diplomatiya universiteti;

Zulfiqorov Sherzod Xurramovich – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Jamoat xavfsizligi universiteti;

Xayitov Xushvaqt Saparbayevich – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Asadov Shavkat G'aybullayevich – yuridik fanlar doktori, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Ergashev Ikrom Abdurasulovich – yuridik fanlari doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Utemuratov Maxmut Ajimuratovich – yuridik fanlar nomzodi, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Saydullayev Shaxzod Alixanovich – yuridik fanlar nomzodi, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hakimov Komil Baxtiyarovich – yuridik fanlar doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Yusupov Sardorbek Baxodirovich – yuridik fanlar doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Amirov Zafar Aktamovich – yuridik fanlar doktori (PhD), O'zbekiston Respublikasi Sudyalari oliy kengashi huzuridagi Sudyalari oliy maktabi;

Jo'rayev Sherzod Yuldashevich – yuridik fanlar nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Babadjanov Atabek Davronbekovich – yuridik fanlar nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Normatov Bekzod Akrom o'g'li — yuridik fanlar bo'yicha falsafa doktori, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Rahmatov Elyor Jumaboyevich — yuridik fanlar nomzodi, Toshkent davlat yuridik universiteti;

13.00.00- PEDAGOGIKA FANLARI:

Xashimova Dildarxon Urinboyevna – pedagogika fanlari doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Ibragimova Gulnora Xavazmatovna – pedagogika fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Zakirova Feruza Maxmudovna – pedagogika fanlari doktori, Toshkent axborot texnologiyalari universiteti huzuridagi pedagogik kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish tarmoq markazi;

Kayumova Nasiba Ashurovna – pedagogika fanlari doktori, professor, Qarshi davlat universiteti;

Taylanova Shoxida Zayniyevna – pedagogika fanlari doktori, dotsent;

Jumaniyozova Muhayyo Tojiyevna – pedagogika fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Ibraximov Sanjar Urinbayevich – pedagogika fanlari doktori, Iqtisodiyot va pedagogika universiteti;

Javliyeva Shaxnoza Baxodirovna – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), Samarqand davlat universiteti;

Bobomurotova Latofat Elmurodovna — pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), Samarqand davlat universiteti.

19.00.00- PSIXOLOGIYA FANLARI:

Karimova Vasila Mamanosirovna – psixologiya fanlari doktori, professor, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti;

Hayitov Oybek Eshboyevich – Jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassislarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish instituti, psixologiya fanlari doktori, professor

Umarova Navbahor Shokirovna– psixologiya fanlari doktori, dotsent, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti, Amaliy psixologiyasi kafedrasi mudiri;

Atabayeva Nargis Batirovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti;

Shamshetova Anjim Karamaddinovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Qodirov Obid Safarovich – psixologiya fanlari doktori (PhD), Samarkand viloyat IIB Tibbiyot bo'limi psixologik xizmat boshlig'i.

22.00.00- SOTSILOGIYA FANLARI:

Latipova Nodira Muxtarjanovna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston milliy universiteti kafedra mudiri;

Seitov Azamat Po'latovich – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston milliy universiteti;

Sodiqova Shohida Marxaboyevna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston xalqaro islom akademiyasi.

23.00.00- SIYOSIY FANLAR

Nazarov Nasriddin Ataqulovich –siyosiy fanlar doktori, falsafa fanlari doktori, professor, Toshkent arxitektura qurilish instituti;

Bo'tayev Usmonjon Xayrullayevich –siyosiy fanlar doktori, dotsent, O'zbekiston milliy universiteti kafedra mudiri.

OAK Ro'yxati

Mazkur jurnal Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi Rayosatining 2022-yil 30-noyabrda 327/5-son qarori bilan tarix, iqtisodiyot, falsafa, filologiya, yuridik va pedagogika fanlari bo'yicha ilmiy darajalar yuzasidan dissertatsiyalar asosiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan.

“Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari” elektron jurnali 2020-yil 6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan davlat ro'yxatiga olingan.

Muassis: “SCIENCEPROBLEMS TEAM”
mas'uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:

100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Kichik Beshyog'och ko'chasi, 70/10-uy. Elektron manzil:

scienceproblems.uz@gmail.com

Bog'lanish uchun telefon:

(99) 602-09-84 (telegram).

MUNDARIJA

07.00.00 – TARIX FANLARI

<i>Matkarimova Sadoqat Maqsudovna</i> SHARQSHUNOS A.L.KUNNING XIVA XONLIGI ARXIV Hujjatlari saqlash va tadqiq qilishdagi xizmatlari	13-19
<i>Matyakubov Xamdam Xamidjanovich</i> MARKAZIY OSIYO SIVILIZATSIYALARI VA OROLBO'YI HUDUDIDAGI MADANIYATLAR O'RTASIDAGI O'ZARO TA'SIR VA HAMKORLIK	20-24
<i>Raximov Bektosh, Pirmamatov Ramziddin</i> TURKISTONDA JADIDLARNING TA'LIM-TARBIYA TIZIMINI ISLOH QILISH BORASIDAGI HARAKATLARI TARIXIDAN	25-29
<i>Хуррамова Саодат Хабибовна</i> ИЗУЧЕНИЕ ИСТОРИИ ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ РУССКИМИ УЧЕНЫМИ В СЕРЕДИНЕ XIX ВЕКА	30-37
<i>To'uchiyeva Dilnoza Ikrom qizi</i> ZOMIN TUMANINING XX ASRNING 80-YILLARIDAGI IJTIMOIIY, IQTISODIY VA MADANIY HAYOTI	38-44
<i>Elboyeva Shaxnoza</i> AYOLLARNING SIYOSIY FAOLLIGINI OSHIRISHDA AMALGA OSHIRILAYOTGAN CHORA- TADBIRLAR VA BU BORADA O'ZBEKISTON TAJRIBASI	45-50
<i>Kanimkulov Olimjon, Xikmatova O'g'iloy</i> TUZNING QADIMDAN HOZIRGI KUNGACHA BO'LGAN TARIXI HAQIDA	51-54
<i>Tojiev Alisher Sultannazirovich</i> MUSTAQILLIK YILLARIDA XORAZM VILOYATIDA TURIZM SOHASI UCHUN KADRLAR TAYYORLASH MASALASI	55-60
<i>Bekbayev Bekjon</i> XX ASRNING BIRINCHI YARMIDA TOSHKENTDAGI QOZOQLAR TARIXIDAN	61-67
<i>Salayev Umrbek Kadambayevich</i> JANUBIY OQCHADARYO HUDUDIDA KECHGAN ETNIK JARAYONLAR TARIXI SAHIFASIGA DOIR BA'ZI CHIZGILAR	68-71
<i>Ro'ziyeva Mashxura Abdimuminovna</i> LO'LILAR IJTIMOIIY HAYOTINING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	72-78
<i>Turdiyeva Mohinur Ilhomjon qizi</i> ICHKI SAVDO QO'QON XONLIGI IQTISODIY TARAQQIYOTINING MUHIM OMILLARIDAN BIRI (1701-1876)	79-84

08.00.00 – IQTISODIYOT FANLARI

<i>Kazakov Olim Sabirovich</i> XIZMATLAR SOHASIDA BOSHQARUVNING YETAKCHILIK KONSEPSIYALARIDAN FOYDALANISH	85-89
---	-------

<i>Исламтудинова Дина Файзрахмановна</i> РАЗВИТИЕ ЭКСПОРТА В АГРОПРОМЫШЛЕННОМ КОМПЛЕКСЕ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН	90-98
<i>Alikulov Mehmonali Salahiddin o'g'li</i> QISHLOQ XO'JALIGIGA INVESTITSİYALARNI KENG JALB QILISHDA QISHLOQ XO'JALIGIGA YO'NALTIRILGANLIK INDEKSINING AHAMIYATI	99-106
<i>Omonov Akrom, Ruziyev Baxtiyor</i> O'ZBEKISTON TIJORAT BANKLARI AKTIVLARIDAN SAMARALI FOYDALANISH YO'LLARI	107-113
<i>Tangirov Abduxolik, Nurmanov Sherzod</i> CHO'L-YAYLOVLARI EKOLOGIK HOLATI VA ULARNING SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LARI	114-121
<i>Aliyarov Olim Abdug'aparovich</i> MULKIY SOLIQQA TORTISHDA XORIJIY DAVLATLAR TAJRIBASI	122-132
<i>Komilov Bakhtiyorjon</i> UNLOCKING THE POTENTIAL OF E-COMMERCE LOGISTICS IN CENTRAL ASIA	133-144
<i>Djumanov Saitmurod Alibekovich</i> MAHSULOT TANNARXIGA KIRITILADIGAN XARAJATLAR HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH	145-150
<i>Yariyev Sherzod Shukurjanovich</i> DAVLAT SEKTORIDA AUDITNI RAQAMLASHTIRISH MASALALARI	151-155
<i>Matkarimov Feruz Bekturdiyevich</i> MINTAQADA TO'QIMACHILIK SANOATINING SAMARADORLIGINI OSHIRISH	156-160
<i>Xaydarova Durdona, To'xtayeva Moxinur</i> DAVLAT BUDJET DAROMADLARI TUSHUMI VA UNI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI	161-166
09.00.00 – FALSAFA FANLARI	
<i>Yusubov Jaloliddin Kadamovich</i> ABU NASR FOROBIYNING MA'NAVİY-AXLOQIY IDEALLARI VA ULARNING ZAMONAVIY IJTIMOYIY-GUMANITAR FANLAR RIVOJIDAGI AHAMIYATI	167-175
<i>Nosirxo'jayeva Gulnora Abduqahhorovna</i> FOROBIY ASARLARIDA ADOLAT VA MA'NAVİY YUKSALISH MUAMMOLARI	176-179
<i>Xoliqov Yunus Ortiqovich</i> BAG'RIKENGLIK VA MILLATLARARO MADANIYAT — JAMIYAT TARAQQIYOTINING ASOSI	180-184
<i>Berdaliyeva Sevara</i> ANALYSIS OF VIEWS ON THE ORDERING OF SOCIAL LIFE IN THE WORK OF YUSUF KHOS KHAJIB "KUTADGU BILIG"	185-191
<i>Parpiyev Muhammadjon Tolibovich</i> SHARQ RENNESANSI KELIB CHIQISHINING IJTIMOYIY-FALSAFIY OMILLARI	192-197
<i>Yarashova Mohlaroyim Shuxrat qizi</i> IBN ARABIY "VAHDATUL VUJUD" TA'LIMOTINING FALSAFIY ASOSLARI VA AHAMIYATI	198-202

<i>Ulug'murodov Elyor Saydulloevich</i> ISLOM GNOSEOLOGIYASIDA RATSIONALIZM MUAMMOSI	203-206
<i>Rasulov Azizxon Mukhamadqodirovich</i> AXBOROT MAKONIDAGI TRANSFORMATSIYALASHUVNING DIALEKTIK MAZMUNI	207-213
<i>Xasanov Boburjon Hakimovich</i> EKSTREMISTIK FAOLIYATNING KELIB CHIQISH TARIXI VA TUSHUNCHALARI	214-219
<i>Shokirov Mubin Rustamovich</i> MILLIY O'ZLIKKA SADOQAT – UMRBOQIY QADRIYAT	220-225
<i>Ismoilov Maxammadixon</i> HOZIRGI ZAMON EKOLOGIK MANZARASIDA DESTRUKTIV VA KONSTRUKTIV MUNOSABATLAR DIALEKTIKASI	226-230
<i>Shokirov Murod Rustamovich</i> YANGI O'ZBEKISTONDA QADRIYATLARNING QAYTA TIKLANISHI	231-234
<i>Hamroyev Saidjon Sanoyevich</i> YANGI O'ZBEKISTON STRATEGIYASIDA IJTIMOIIY ADOLATNING BARQAROR TARAQQIYOTNI TA'MINLASH ASOSI SIFATIDAGI O'RNI	235-239
<i>Sharopov O'lmasbek Shuhrat o'g'li</i> ZAMONAVIY OILADA BOLA TARBIYASINING ASOSIY OMILLARI (TARBIYA JARAYONIDA OTA-ONANING ROLI)	240-243
<i>Ulug'ov Jasur Nasirdinovich</i> INSON KAMOLATI: ISLOMIY QADRIYATLAR VA ULARNING IJTIMOIY HAYOTGA TA'SIRI	244-249
<i>Qodiraliyev Abror Tojimurot o'g'li</i> BOSHQARUVCHILIK FAOLIYATI SHARQ MUTAFAKKIRLARI QARASHLARI MISOLIDA	250-253
<i>Ibragimov Kudrat</i> XALQARO MUNOSABATLAR TIZIMIDA MARKAZIY OSIYONING YANGI MUSTAQIL DAVLATLARI	254-260
<i>Oripov Axmadjon Muxammadjonovich</i> VATANPARVARLIK TUSHUNCHASI SHAKLLARINING IJTIMOIIY-FALSAFIY TALQINI	261-267
<i>Ibragimova Zulayxo Karimbayevna</i> RAHBAR AXLOQIY-ESTETIK KAMOLOTINING SHAKLLANISH JARAYONLARI VA ASOSIY KOMPONENTLARI	268-274
<i>Abdullayev A'zam Abdiyevich</i> YOSHLARDA IJTIMOIIY-IQTISODIY FAOLLIGI DIALEKTIKASI VA UNING AYRIM XUSUSIYATLARI	275-281
<i>Ochilov Azimjon Tuxtamishovich</i> IJTIMOIY QADRIYATLARNING DEFORMATSIYASI VA KORRUPSIYANING TARQALISHI	282-285

10.00.00 – FILOLOGIYA FANLARI

<i>Raxmanova Sarvinoz Alisherovna</i> SABR VA CHIDAMGA OID FRAZEOLOGIK BIRLIKLARNING SEMANTIK TAHLILI (INGLIZ VA O'ZBEK TILLARI MISOLIDA)	286-289
<i>Kaxarova Iroda Sidikovna</i> MODAL SO'ZLARDA SHARTLILIK VA TIPOLOGIK OMIL: SEMANTIK TURLANISH	290-296
<i>Babadjanova Nazokat Davronbekovna</i> "YUSUF VA ZULAYHO" DOSTONINING XALQ VARIANTLARI TAHLILI	297-302
<i>Sayidova Shakhreizoda Nasrulloevna</i> RELIGIOUS VIEWS OF THE CHARACTER OF AMIR TEMUR IN MUHAMMAD ALI'S WORK "ULUG' SALTANAT"	303-308
<i>Hatamova Kamola Toshmurod qizi</i> TIJORAT HUIJATLARI TILIDA TERMINOLOGIK LEKSIKA	309-316
<i>Ibodullayeva Dinora Bahramjanovna</i> TERMINOLOGIYANING O'ZBEK VA XORIJIY TILSHUNOSLAR TOMONIDAN O'RGANILISHI	317-321
<i>Otajonova Dildor Baxtiyarovna</i> SUD JARAYONIDA OLIB BORILADIGAN NUTQ FAOLIYATI MAHSULOTLARINING SUD-TIBBIY VA LINGVISTIK EKSPERTIZA TEKSHIRUVI	322-326
<i>Khasanov Mahmud Abdurakhmanovich</i> PHONOLOGICAL AND MORPHOLOGICAL INTERACTIONS AMONG THE LANGUAGES	327-331
<i>Xoshimova Oydina Shuxrat qizi</i> OLAMNING LISONIY MANZARASIDA NOMINATSIYANING O'RNI VA RANGLAR IFODASI	332-338
<i>Babayeva Iroda</i> THE CHARACTERISTICS OF NEWSPAPER HEADLINES IN TERMS OF THEIR STRUCTURE AND MEANING	339-342
<i>Fozilov Odil Yuldashevich</i> USE OF LOGICAL AND FIGURATIVE PERIPHRASES IN MODERN UZBEK LANGUAGE.....	343-346
<i>Raxmonova Dildora Mirzakarimovna</i> JADID DRAMALARIDA ISLOM MADANIYATI VA MILLAT TANAZZULI MASALALARI TALQINI (ABDULLA QODIRIYNING "BAXTSIZ KUYOV" DRAMASI MISOLIDA)	347-351
<i>Mamataliyeva Navbahor Xujamberdiyevna</i> TEZ AYTISHLARNING SINTAKTIK TUZILISH JIHATDAN TAHLILI	352-357
<i>Xamidova Sayyora Nurmatovna</i> KATEGORIYA SIFATIDA SHAKLLANGAN MODALLIK TURLARINING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	358-363
<i>Mengboyev Azizbek Alijon o'g'li</i> INGLIZ VA O'ZBEK TILLARIDAGI MILLIY BAYRAM NOMLARINING CHOG'ISHTIRMA TADQIQI	364-368
<i>Hayitova Shohida Erkin qizi</i> INGLIZ VA O'ZBEK TILLARIDAGI OTA KONSEPTINING CHOG'ISHTIRMA TAHLILI	369-373

<i>Xolboyeva Iroda Shuxrat qizi</i> SOMATIK KOMPONENTLI PROVERBIAL FRAZEOLOGIZMLARDA EKVIVALENTLIK MASALASI	374-378
<i>Saparniyazov Omirbek Nukusbayevich</i> MARK TVEN VA MUQIMIY ASARLARINI QIYOSIY O'RGANISH: ADABIY UMUMIYLIK VA USLUBIY O'ZIGA XOSLIGI	379-385
12.00.00 – YURIDIK FANLAR	
<i>Muxitdinova Firюза</i> КЛЮЧЕВЫЕ ПРИОРИТЕТЫ ЭКОЛОГИЧЕСКОЙ ПОЛИТИКИ НОВОГО УЗБЕКИСТАНА	386-393
<i>Uzakova Go'zal Sharipovna</i> HUDUDLARNI ZONALASHTIRISHNING HUQUQIY MASALALARI	394-403
<i>Tulaganova Gulchexra, Nurilloev Shavkat</i> INSON QADRINI YUKSALTIRISH VA ERKIN FUQAROLIK JAMIYATINI YANADA RIVOJLANTIRISH	404-414
<i>Yakubova Iroda Bahramovna</i> MUALLIFLIK SHARTNOMASINING MAZMUNI, TUZILISHI VA UNING ASOSIY SHARTLARI	415-419
<i>Obidov Tolibjon Avezxanovich</i> JINOIY SUD ISHLARINI YURITISH SOHASIDAGI O'ZARO HAMKORLIK MASALALARI	420-425
<i>Tuxtashev Sherzod Azimovich</i> JINOYAT ISHINI TO'XTATIB TURISHNING JABRLANUVCHI VA AYBLANUVCHI UCHUN HUQUQIY OQIBATLARI	426-430
<i>Maxamatov Maxmud Maxamataminovich</i> INSON HUQUQLARINI XALQARO ORGANLARDA HIMOYA QILISH MASALALARI	431-436
<i>Rahmatov Elyor Jumaboyevich</i> BOJXONA MA'MURIYATCHILIGINI ISLOH QILISHDA BOJXONA ORGANLARINING DAVLAT IQTISODIY VA HUQUQIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA ISHTIROKI	437-441
<i>Jumaniyozova Dilfuza Kamolovna</i> IJTIMOIY XAVF GURUHIGA KIRUVCHI YOSHLAR MUAMMOLARI YECHIMI: XORIY TAJRIBASI	442-447
<i>Shermatov Nuriddin</i> RAQAMLI ERADA SUN'IY INTELLEKT (AI) VA ADDITIV (3D PRINTING) TEKNOLOGIYALARI INTELLEKTUAL MULK HUQUQINING OBYEKTI SIFATIDA	448-455
<i>Juraeva Asal</i> EXECUTION OF INTERNATIONAL COMMERCIAL ARBITRAL AWARDS	456-461
<i>Собиров Саидбек Махмудович</i> ДОКТРИНАЛЬНО-ПРАВОВЫЕ И ПРИКЛАДНЫЕ ВОПРОСЫ СУДЕБНОГО ПРИМЕНЕНИЯ И ТОЛКОВАНИЯ ОТДЕЛЬНЫХ НОРМ ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА О НЕПЛАТЕЖЕСПОСОБНОСТИ	462-467
<i>Nurbayev Muzaffar Erkinovich</i> DAVLAT MOLIVAVIY NAZORATI INSTITUTINING NAZARIY-HUQUQIY DOKTRINASINI TAKOMILLASHTIRISH	468-478

<i>Qudratillayev Jaxongir Zokirjon o'g'li</i> INTERNETDAN FOYDALANISH HUQUQINING KONSTITUTSIYAVIY HUQUQIY ASOSLARI: INTERNET TUSHUNCHASI	479-485
<i>Xabibullayev Azizillo Lutfullo o'g'li</i> SUN'IY INTELLEKT VA INTELLEKTUAL MULK HUQUQI O'RTASIDAGI MUNOSABATLAR VA HUQUQIY MUAMMOLAR	486-491
<i>To'xtayev O'ktamjon Zarifjon o'g'li</i> MURAKKAB ASHYOLARNING O'ZIGA XOS BELGILARI, ULARNING HUQUQIY VA FALSAFIY MOHIYATI	492-500
<i>Yusupov O'ktambov</i> KORRUPSIYAVIY BITIM HAQIQIY EMASLIGINING FUQAROLIK-HUQUQIY OQIBATLARI	501-509
<i>Murodxonov Muhammadnur</i> XALQARO HUQUQNING TADRIJIY RIVOJLANISHIDA FUNDAMENTAL ASARLARNING O'RNI	510-518
<i>Ёкубов Шухратжон, Эргашева Муниса</i> МОДЕРНИЗАЦИЯ СИСТЕМЫ МЕДИЦИНСКОГО ПРАВА В УЗБЕКИСТАНЕ: БАЛАНС МЕЖДУ МЕЖДУНАРОДНЫМИ СТАНДАРТАМИ И НАЦИОНАЛЬНЫМИ ОСОБЕННОСТЯМИ ЗДРАВООХРАНЕНИЯ	519-523
<i>Qudratillayev Xazratoli Zokirjon o'g'li</i> JINOIY FAOLIYATDAN OLINGAN DAROMADLARNI LEGALLASHTIRISHNI TERGOV QILISH SOHASIDA XORIJIY DAVLATLAR VAKOLATLI ORGANLARI BILAN HAMKORLIK MASALALARI	524-530
<i>Umarov Abbosjon Asliddin o'g'li</i> SUG'URTA INSTITUTINING NAZARIY-HUQUQIY TAVSIFI	531-536
<i>Хайдарова Хилола Анваровна</i> ПРАВО НА ИНКЛЮЗИВНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ КАК СУБЪЕКТИВНОЕ ПРАВО ЛИЦ С ИНВАЛИДНОСТЬЮ	537-542
13.00.00 – PEDAGOGIKA FANLARI	
<i>Ibraximov Sanjar Urunbayevich</i> AKMEOLOGIK YONDASHUV ASOSIDA SPORTCHILARNING INDIVIDUAL XUSUSIYATLARI BILAN ZIDDIYATLI VAZIYATLARDAGI XULQ-ATVOR STRATEGIYALARI O'RTASIDAGI O'ZARO BOG'LIQLIGI	543-547
<i>Karimov Akramjon Zaynobidinovich</i> RAQAMLI TRANSFORMATSIYALAR SHAROITIDA YOSHLARNING AXBOROT XAVFSIZLIGI MADANIYATI VA MEDIAIMMUNITETINI TA'LIM JARAYONLARI ORQALI SHAKLLANTIRISH MASALALARI	548-554
<i>Abdullayev Yashnarjon Mahkamovich</i> 7-9 YOSHLI O'QUVCHILARNING HARAKAT SIFATLARINI HARAKATLI O'YINLAR VOSITALARI ORQALI RIVOJLANTIRISH	555-561
<i>Karimov Qayum Mamashayevich</i> KOMPYUTERLI MATEMATIKA TIZIMLARINI O'QITISHDA TARMOQ TEKNOLOGIYASIDAN FOYDALANISH	562-569

<i>Xojimirzayeva Shaxnoza Shokir qizi</i> MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTI INNOVATSION FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISH JARAYONI	570-576
<i>Qodirov Azamat Muxriddinovich</i> IXTISOSLASHTIRILGAN MAKTABLAR YUQORI SINIF O'QUVCHILARINING INGLIZ TILI KOMMUNIKATIV KOMPETENSIYASINI RIVOJLANTIRISHDA MATN O'QISH MALAKASI VA KOMMUNIKATIV YO'NALGAN O'QISH MASHQLARINING AHAMIYATI XUSUSIDA	577-582
<i>Тлеумуратова Абадан Бекбановна</i> ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ К РАЗВИТИЮ МЕЖКУЛЬТУРНОЙ КОММУНИКАТИВНОЙ КОМПЕТЕНЦИИ СТУДЕНТОВ	583-585
<i>Turdimuratov Dilmurad Yuldashevich</i> TALABALAR TA'LIMINING SAMARADORLIGINI OSHIRISH VA JISMONIY SIFATLARINI RIVOJLANTIRISHDA INNOVATSION YONDASHUVLAR	586-592
<i>Mamaziyyayev Oblaberdi</i> OLIY TA'LIMNING NEMIS TILI DARSLARIDA GRAMMATIK TARJIMA METODIDAN FOYDALANISH AFZALLIKLARI	593-598
<i>Isoqov Murod Madaminjonovich</i> YOSHLAR JAMOAT TASHKILOTLARIDA IJTIMOYIY KAPITALNI SHAKLLANTIRISHNING ILG'OR XORIJIY MODELLARI	599-605
<i>Nasriddinova Hulkar Komiljonovna</i> BOSHLANG'ICH SINFLARDA MATEMATIKANI O'QITISHNING HOZIRGI HOLATI	606-610
<i>Allayeva Hafiza Rustam qizi</i> BOSHLANG'ICH SINFLARDA O'QITISHNING ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH USULLARI	611-614
<i>Raxmonberdiyeva Oygul Rayimjonovna</i> AKADEMIK QALAMTASVIR MASHG'ULOTLARIDA TALABALARGA INSON PORTRETINI ISHLASH METODIKASI	615-621
<i>Xo'jaqulov Ro'zibek Ilhomjon o'g'li</i> BO'LAJAK TASVIRIY SAN'AT O'QITUVCHILARIDA KASBIY KOMPETENSIYANI RIVOJLANTIRISHDA RANGTASVIR FANINING AHAMIYATI	622-625
<i>Elova Sitara Axmatkulovna</i> QISQA MASOFALARGA YUGURUVCHILARNI TEXNIK TAYYORGARLIGINI SHAKLLANISH DARAJASI	626-629

Received: 25 January 2025
Accepted: 1 February 2025
Published: 10 February 2025

Article / Original Paper

THE ISSUE OF EQUIVALENCE IN PROVERBIAL PHRASEOLOGISMS WITH A SOMATIC COMPONENT

Holboeva Iroda Shuhrat kizi

Independent researcher at Termez
University of Economics and Service
E-mail: xolboyeva@bk.ru

Abstract. Phraseologisms are an integral part of the language, reflecting the culture, history and worldview of a certain people. On the other hand, proverbial phraseologisms with a somatic component include parts of the human body (head, hands, heart, eyes, tongue, etc.) and in their own way express the national thinking and mentality of the people. Phraseologisms of this type create difficulties in translation, since the search for an equivalent of these phraseologisms in each language often requires an individual approach.

Keywords: proverbs, hand, phraseology, cross-cultural analysis, comparative linguistics.

SOMATIK KOMPLEMENTLI PROVERBIAL FRAZEOLIGIZMLARDA EKVIVALENTLIK MASALASI

Xolboyeva Iroda Shuxrat qizi,

Termiz iqtisodiyot va servis universiteti mustaqil tadqiqotchisi

Annotatsiya. Frazelogizm – tilning ajralmas qismi bo'lib, u ma'lum bir xalqning madaniyati, tarixi va dunyoqarashini aks ettiradi. Somatik komponentga ega proverbial frazeologizmlar esa inson tanasiga oid qismlarni (bosh, qo'l, yurak, ko'z, til va boshqalar) o'zida jamlab, xalqning milliy tafakkuri va mentalitetini o'ziga xos tarzda ifodalaydi. Bu turdagi frazeologizmlar tarjimada murakkablik tug'diradi, chunki har bir tilda bu frazeologizmlarning ekvivalentini topish ko'pincha individual yondashuvni talab qiladi.

Kalit so'zlar: proverbial frazemalar, hand, qo'l, frazeologiya, madaniyatlararo tahlil, chog'ishtirma tilshunoslik.

DOI: <https://doi.org/10.47390/SPR1342V5I2Y2025N61>

Kirish. Frazelogizmlar yaxlit leksik ma'noga ega bo'lgan so'zlarning barqaror birikmasidir. Bunday ibora o'z fikrini aniqroq ifodalashga, gapning ma'nosini yetkazishga, uni jonli, obrazli qilishga, kerakli intonatsiyani ifodalashga yordam beradi. Nutqda frazeologik birliklarni to'g'ri, mohirona qo'llash, ularning tarixini bilish inson dunyoqarashini kengaytirishga xizmat qiladi. Frazelogizmlar nutqni boyitadi va unga hissiy bo'yoq beradi. Ular so'zlovchining voqea yoki obyektga ijobiy yoki salbiy munosabatini bildiradi. Ularning tasvirlari ona tilida so'zlashuvchilar uchun tushunarli, xorijliklarni esa chalg'itishi mumkin.

Frazelogik birliklar turli xalqlarda turlicha ataladi. Jumladan, ingliz tilida *phraseological units*, rus tilida *фразеологизмы*, hind tilida *वाक्यांशवैज्ञानिक इकाइयाँ*, fransuz tilida *unités phraséologiques*, nemis tilida *Phraseologische Einheiten*, ispan tilida *unidades fraseológicas*, o'zbek tilida esa *frazelogik birliklar* deb nomlanadi. Bu tahlillarni yana davom ettirish mumkin. Biroq barcha tillarda ushbu birliklar o'z leksik fondidan kelib chiqib

nomlanishi bilan birga, mazkur til birliklarining o'rganilishi barcha tillarda turli davrlardan tadqiq etila boshlangani ham sir emas. Bu haqda tadqiqotchi L.Sherba frazeologik birliklarni o'rganish bo'yicha katta ishlar amalga oshirgan. Ular kelib chiqishiga ko'ra uzoq davrlarga borib taqalsa-da, frazeologik birliklarni tadqiq etuvchi frazeologiya fanining tarixi qariyb ikki asrni o'z ichiga oladi [1] – deb ta'kidlaydi.

Adabiyotlar tahlili va metodologiya. Turkiy frazeologiyaning dastlabki tadqiqotchilari S.K.Kenesboyev va Sh.U.Rahmatullayevlar [2] hisoblanadi. Frazeologiyaning shakllanishi va taraqqiyotida ushbu olimlarning ilmiy tadqiqot ishlari va izlanishlari muhim ahamiyat kasb etadi.

Tadqiqotchi S.N.Muratov ham frazeologik birliklar ustida tadqiqot olib borib, turg'un so'z birikmalari qatoriga quyidagi til birliklarini kiritadi: a) qo'shma so'zlarning turli tiplari; b) leksikalizatsiyalashgan so'z birikmalari; v) grammatikalizatsiyalashgan so'z birikmalari; g) frazeologik birikmalar [3].

Ingliz tilining frazeologiyasini o'rganishga munosib hissasini qo'shgan A.V.Kunin FBlarni barqarorligi jihatdan 5 guruhga bo'lib, ularni "to'liq yoki qisman ko'chma ma'no anglatuvchi leksemalarning *barqaror birikmalaridir* [4]", deydi. Biroq, frazeologik birliklar masalasida har bir til nuqtai nazaridan turlicha yondashuvlar mavjud.

A.G.Nikolenko esa frazeologiyaga mansub *idioma* termini aniq asosga ega bo'lmagan, lekin iboraga xos xarakter kasb etgan frazeologik birliklarning muayyan bir turiga tegishlidir. G'arb olimlari uchun barqaror birikmalarning turli guruhlariga nisbatan *idioma* terminini qo'llash keng tus oldi" [5], deb ta'kidlaydi.

Bu davrda o'zbekistonlik zabardast olimlar tomonidan ham salmoqli ishlar olib borildi (Sh.Rahmatullayev, Y.Pinxasov, G'.Salomov [6], va boshqalar). Sh. Rahmatullayev o'zbek tilshunosligiga "frazeologiya" va "turg'un birikmalar" tushunchalari, ularni tahlil qilishning asosiy qonuniyatlarini olib kirgan bo'lsa, I.Pinxasov frazeologiyani leksikologiyaning bir qismi sifatida, frazeologik birliklarning yasalishi va semantikasi, motivatsiyalanganlik darajasini o'rganish sohalarini tadqiq qildi. Yana bir olimimiz G'.Salomov esa asosiy e'tiborini frazeologik birliklarning tarjima qilish masalalariga qaratgan.

B.Yo'ldoshev esa alohida olingan semantik guruhlariga mansub frazeologik birliklarda ma'no bo'yoqlarining o'ziga xosligi, ularda leksik mazmun yoki so'z ma'nosi bilan sinonimlikning kontekstual qonuniyatlarini tahlil etgan.

Muhokama. Xorijlik tilshunoslar frazeologik birliklarni *idioma* deb ataydilar va ularga "So'zlarning semantik birikmasi bo'lib, ko'pincha sintaktik chegaralangan alohida birlik sifatida qaraydi" [9]. Shunday qarash va "idioma" terminini qo'llash rus tilshunosligida ham mavjud [10]. O'zbek tilshunosligida G'.Salomov ishlarida frazeologik birliklar *idioma* [11] shaklida qo'llanilganligini kuzatishimiz mumkin.

Frazeologik birliklarning yana bir muhim jihati ularni boshqa tillarga o'girish masalasi hisoblanadi. Chunki biror tildan boshqa tilga tarjima qilinganda ularning ma'no-muzmunini to'liq yetkazib berish vazifasi qo'yilganligi bilan muhim sanaladi. Bu sohaga olib borilgan ishlar tahliliga e'tiborimizni qaratamiz. Tadqiqotchi R.Gamanko ingliz idiomalarini fransuz, ispan, nemis, italyan, portugal, grek, rus tillariga o'girishning lisoniy xususiyatlari qiyosiy-tipologik aspektda o'rganilgan. Ishda u idiomalarni xorijiy tillarga o'girish jarayonidagi adekvatlik va ekvivalentlik, tarjimaning stilistik, hissiy-emotsional, madaniy-etnik xususiyatlari va leksik-semantik vositalariga doir qarashlar bayon etildi.

Juda qadim zamonlardan boshlab insoniyatning savdo, iqtisodiy aloqalarida til bilish, til o'rganish, so'zlarning ma'nolari va ma'nolarning doiralarini aniqlashda, tilni aloqa, muomala, muloqot quroliga aylantirishda tilmochlar, ijodkor tarjimonlarga juda katta ehtiyoj tug'ilgan. Misol uchun birgina "sora" degan so'zni olaylik. U juda qadimgi semit tilida mavjud. Hozirgi dunyoning qariyb barcha tillariga bu so'z "Tavrot", Ibrohim alayhissalom tarixi, musulmon adabiyotlari orqali atoqli ism tariqasida kirib, keng yoyilgan. Ayollarga yaxshi niyat qilib, "Sora" degan ism qo'yadilar. Xo'sh "Sora" nima degani? Qadimgi semit va xurr tillarida u "sharratu" tarzida bo'lgan va "malika" degan ma'noni bildirgan. "Sharratu" boshqa tillarga va jumladan musulmon xalqlari tillariga "Sora" bo'lib o'tgan. Inglizlar uni "Sara" deyidilar. "Sar" — "bosh", xalqning boshi, podshohi. "Sarning bosh ma'nosidan malika ma'nosiga uyg'unlik bilan ko'chishini ko'rdingizmi? O'zbek tilida uzoq qadimdan "tilmoch" degan so'z mavjud. U boshqa turkiy xalqlarning lug'at boyliklarida ham aks etgan. Tilmoch – til biladigan kishi degani. "Tilmoch" — tarjimon so'ziga qaraganda qadimiyroq.

Tarjima va tarjimon so'zlari iste'molga kirgandan so'ng "tilmoch" tarjimondan farqlanadigan bo'ldi. "Tarjima" va "tarjimon" ko'prok yozma madaniyatga dahldorlik ma'nosida farqlandi. Umuman, ilk davlatlarning dunyoga kelishidan boshlab to hozirgi kungacha tarjimonlar davlatlararo diplomatik munosabatlar o'rnatilishi, mustahkamlanishiga xizmat qilganlar. Xalqlarning bir-birlarini bilishlari, tushunishlariga qimmatli hissalarini qo'shganlar.

Natija. Frazeologik birliklarni qiyoslashda O'Q. Yusupov taklif etgan metod va tamoyillar nazariy va amaliy ahamiyatga egadir. Uning fikricha, avval ekvivalent va ekvivalent bo'lmagan, muqobil frazeologik birliklar aniqlab olinadi. So'ngra ona tilida va chet tilida ekvivalent bo'lgan frazeologizmlar alohida ajratilib, leksik, semantik, grammatik, o'zaro bir-biriga munosabati tamoyillarga ko'ra qiyoslanadi [12]. Biz tadqiqotimizda frazeologik birliklarning mazmun-mohiyatidan kelib chiqib, ularni o'girishda ekvivalent hodisasidan foydalandik. Ekvivalentlik hodisasining tahlilini ushbu jadvalda ham kuzatish mumkin.

2.3-jadval.

Ingliz va o'zbek tillaridagi ta'lim, ilm konseptli proverbial frazeologizmlarning ekvivalentlik tahlili

Inglizcha	Tarjima	Izoh	o'zbekcha ekvivalenti	Izoh
To have smth at one's finger ends	Biror narsani barmog'ining oxirida deb bilmoq	-	bash qo'lday bilmoq	+
To know something (somebody) like the palm of one's hand.	Biror narsani, kimni qo'liday bilmoq	-	Biror narsa(kishi)ni bash barmog'iday bilmoq	+

Eslatma: (+) belgisi hodisaning ijobiy ekanligiga ishora qiladi.

Eslatma: (-) belgisi hodisaning salbiy ekanligiga ishora qiladi.

Yuqoridagi jadvalda berilgan misollardan ko'rinib turibdiki, iboralarni so'zma-so'z tarjima qilish har doim ham o'zini oqlamaydi, aksincha, idiomalarga mos ekvivalent berish orqali ko'zlangan ma'no va mazmunga erishish mumkin. Demak, frazemalarni chog'ishtirish jarayonida o'sha etnosning qarashlaridan kelib chiqib, boshqa bir tilga kirilayotgan til birligining to'liq ma'nosini ochib bera oladigan shu tilning leksik fondida mavjud bo'lgan

barqaror birikmalarning eng mos variantini tanlab olish talab etiladi. Shuningdek, semantik guruhlar va ularga kiruvchi paremalarni chog'ishtirma tahlili amalga oshirilganda shu narsa ma'lum bo'ldiki, o'zbek xalqida ingliz xalqiga nisbatan paremalarning ko'pligi va ularni o'z nutqida faol qo'llashi sababli proverbial frazeologizmlarning umumiy sonida ham, ularning semantik guruhlari ichidagi miqdorida ham katta farq seziladi.

Xulosa. Jahon tilshunosligida paremalarning turli tasniflari amalga oshirilganligiga qaramay, ularning bir nechta tildagi xalqaro tasnifi juda kam topiladi. Xususan, o'zbek tilidagi paremalarni ham mazkur mavzuviy ko'lam asosida ularni ikki tilli (o'zbek va ingliz) elektron to'plam shaklini yaratish hamda o'zbek xalq paremalarini ham ushbu xalqaro tasnifga kiritish o'zbek frazeologiya va paremiologiyasining yanada rivojlanishiga sabab bo'ladi deb hisoblaymiz.

Adabiyotlar/Литература/References:

1. Щерба Л. В. Языковая система и речевая деятельность // впервые опубликована в сб.: Русская речь. Новая серия. Вып.2, Ленинград, Наука, 1974. – С. 77–100.
2. Кенесбаев С.К. Қазақ тили қалыптанған соз топтары (қос создер, идиодер мен фразалар), докторлик диссертацияси, Алма-Ата, 1944. –211 с.
3. Муратов С.Н. Устойчивые словосочетания в тюркских языках. – Москва, 1960. – С. 115.
4. Кунин А.В. Фразеология современного английского языка. – Москва, Международные отношения. – 1972. – С. 8.
5. Ніколенко А.Г. Лексикологія англійської мови–теорія і практика.[англ.]:: Навчальний посібник для ВНЗ. Нова Книга. 2018. – 164 с.
6. Раҳматуллаев Ш. Основные грамматические особенности образных глагольных фразеологических единиц современного узбекского языка. АКД. Москва: Высшая школа, 1952. – 211 с.
7. Пинхасов Я.Д. Ҳозирги ўзбек адабий тили. Лексикология ва фразеология. – Тошкент, 1969. – 80 б.
8. Саломов Ғ. Рус тилидан ўзбекчага мақол, матал ва идиомаларни таржима қилиш масаласига доир. –Тошкент: Фанлар академияси. 1961. – 159 б.
9. Crystal David. Linguistics.Second edition. – UK:Penguin books. – 1990. – 276 p.
10. Широков О.С. Языковедение. Введение в науку о языках. «Studia Academica». – Москва: Добросвет, 2003. – 734 с.
11. Саломов Ғ. Рус тилидан ўзбекчага мақол, матал ва идиомаларни таржима қилиш масаласига доир. –Тошкент: Фанлар академияси. 1961. – 159 б.
12. Юсупов У.К. Теоретические основы сопоставительной лингвистики. – Ташкент: «Фан»,2007. – 125 с.
13. Madalov, N. E. (2020). Linguopsychological changes in an adult when learning a foreign language. ISJ Theoretical & Applied Science, 10(90), 417-421.
14. Madalov, N. E. (2019). Types of transformations in the process of translation. In Наука и инновации-современные концепции (pp. 111-115).
15. Madalov, N. E., & Abduvaitov, A. S. (2019). Euphemisms in English and their Russian equivalents. In Наука и инновации-современные концепции (pp. 59-61).
16. Janikulovna, D. S., Botirjonovna, M. F., Barno, O., & Sadokat, A. (2019). The role of foreign culture in learning a foreign language. Наука, образование и культура, (6 (40)), 44-45.
17. Samixdjonovna, M. F. (2023). PEDAGOGIKADA TERMINALOGIYA. Новости образования: исследование в XXI веке, 1(9), 1226-1228.

18. Feruza, M. (2023). IMPROVE LANGUAGE SKILLS USING AUTHENTIC WORKS. European International Journal of Multidisciplinary Research and Management Studies, 3(05), 163-167.
19. Mirzayeva, F. (2023). STRUCTURAL-SEMANTIC CHARACTERISTICS OF ENGLISH AND UZBEKIN PROVERBS WITH NOUN COMPONENTS. Бюллетень педагогов нового Узбекистана, 1(11), 84-87.
20. MIRZAEVA, F. (2024). PROVERB AS AN OBJECT OF LINGUISTIC RESEARCH. World Bulletin of Social Sciences, 33, 82-87.

SCIENCEPROBLEMS.UZ

IJTIMOIIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI

№ 2 (5) – 2025

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

“Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari” elektron jurnali 2020-yil 6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan davlat ro'yxatiga olingan.

Muassis: “SCIENCEPROBLEMS TEAM”
mas'uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:

100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Kichik Beshyog'och ko'chasi, 70/10-uy. Elektron manzil:

scienceproblems.uz@gmail.com

Bog'lanish uchun telefon:

(99) 602-09-84 (telegram).